

KERAJAAN MALAYSIA

**Piawaian Perakaunan Islam
bagi Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PPIBZW)**

PPIBZW

Panduan Pelaksanaan – Aset
Seksyen 15, Pertanian

November 2023

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan dalam sistem penemuan kembali atau ditukar dalam sebarang bentuk atau dengan apa-apa cara sekalipun tanpa mendapatkan kebenaran secara bertulis daripada Jabatan Akauntan Negara Malaysia atau sebagaimana yang dibenarkan secara nyata oleh undang-undang atau di bawah terma yang dipersetujui dengan organisasi yang mempunyai hak reprografi.

Piawaian Perakaunan Islam bagi Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PIBZW) dikeluarkan oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia untuk diguna pakai oleh Institusi Baitulmal, Zakat dan Wakaf di Malaysia.

Disediakan dan diterbitkan oleh:
Jabatan Akauntan Negara Malaysia
No. 1, Persiaran Perdana
Kompleks Kementerian Kewangan
Presint 2, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62594 Putrajaya

Tel. : 03-88821000
Web : <https://www.anm.gov.my>

KANDUNGAN

Muka Surat

Seksyen 15 – Pertanian.....	1
Contoh Pertanian	1
Penyata Kedudukan Kewangan	2
Penyata Prestasi Kewangan	3
Penyata Perubahan dalam Dana Amanah	3
Penyata Aliran Tunai	4
Perubahan Fizikal dan Perubahan Harga	6

Seksyen 15 – Pertanian

Contoh Pertanian

Contoh berikut disertakan tetapi bukan sebahagian daripada Seksyen 15, Pertanian.

Petikan daripada penyata prestasi kewangan dan penyata kedudukan kewangan diberikan untuk menunjukkan kesan urus niaga yang dinyatakan di bawah. Petikan ini tidak semestinya mematuhi semua keperluan pendedahan dan pembentangan bagi Piawaian lain.

Contoh yang pertama menunjukkan cara keperluan pendedahan Piawaian ini boleh dilaksanakan untuk entiti yang menjalankan aktiviti perladangan tenuu. Piawaian ini menggalakkan pengasingan perubahan, dalam nilai saksama tolak kos untuk menjual aset biologi entiti, kepada perubahan fizikal dan perubahan harga. Pengasingan ini digambarkan dalam contoh pertama. Contoh kedua menunjukkan cara untuk mengasingkan perubahan fizikal dan perubahan harga.

Contoh 1**Penyata Kedudukan Kewangan**

Entiti XYZ	nota	31 Disember 20X8 (RM)	31 Disember 20X7 (RM)
ASET			
Aset semasa			
Tunai		10,000	10,000
Belum terima		88,000	65,000
Inventori		82,950	70,650
Jumlah aset semasa		180,950	145,650
Aset bukan semasa			
Aset biologi			
Ternakan tenusu - tidak matang ¹		52,060	47,730
Ternakan tenusu - matang		372,990	411,840
Jumlah kecil - Aset biologi	3	425,050	459,570
Hartanah, loji dan peralatan		1,462,650	1,409,800
Jumlah aset bukan semasa		1,887,700	1,869,370
Jumlah aset		2,068,650	2,015,020
LIABILITI			
Liabiliti semasa			
Belum bayar		122,628	150,020
Jumlah liabiliti bukan semasa		122,628	150,020
DANA AMANAH			
Lebihan terkumpul		1,946,022	1,865,000
Jumlah dana amanah		1,946,022	1,865,000
Jumlah dana amanah dan liabiliti		2,068,650	2,015,020

¹ Entiti dikehendaki untuk memberikan perihalan tentang aset biologi yang membezakan antara aset biologi guna habis dengan aset biologi penghasil dan antara aset biologi yang dipegang untuk jualan dengan aset biologi yang dipegang untuk pengedaran tanpa dikenakan caj atau dengan caj yang nominal. Pendedahan tersebut adalah dalam bentuk perihalan kuantiti yang boleh disertakan dengan perihalan naratif. Entiti juga digalakkan, tetapi tidak dikehendaki, membezakan antara aset biologi matang dan aset biologi belum matang, sebagaimana yang sewajarnya. Entiti mendedahkan asas untuk membezakan kedua-duanya. Contoh ini menunjukkan pendedahan aset biologi penghasil pada muka penyata kedudukan kewangan. Maklumat untuk memenuhi keperluan pendedahan lain dinyatakan dalam nota kepada penyata kewangan, seperti yang dibenarkan.

Penyata Prestasi Kewangan

Entiti XYZ	Nota	Tahun berakhir 31 Disember 20X8 (RM)
Nilai saksama susu yang dihasilkan		518,240
Untung yang timbul daripada perubahan dalam nilai saksama tolak kos untuk menjual ternakan tenusu dipegang untuk jualan	3	39,930
		<u>558,170</u>
Inventori yang digunakan		(137,523)
Kos kakitangan		(127,283)
Belanja susut nilai		(15,250)
Belanja operasi lain		<u>(197,092)</u>
		<u>(477,148)</u>
Lebihan bagi tempoh ini		<u>81,022</u>

Penyata Perubahan dalam Dana Amanah

	Tahun berakhir 31 Disember 20X8		
	RM	RM	RM
	Modal Berbayar	Lebihan Terkumpul	Jumlah
Baki pada 1 Januari 20X8	1,000,000	865,000	1,865,000
Lebihan bagi tempoh ini	-	81,022	81,022
Baki pada 31 Disember 20X8	1,000,000	946,022	1,946,022

Penyata Aliran Tunai²

Entiti XYZ	Tahun berakhir 31 Disember 20X8
	RM
Aliran tunai daripada aktiviti operasi	
Penerimaan tunai daripada jualan susu	498,027
Penerimaan tunai daripada jualan ternakan	97,913
Bayaran tunai untuk bekalan dan kepada para pekerja	(504,025)
Bayaran tunai untuk pembelian ternakan	(23,815)
Tunai bersih daripada aktiviti operasi	68,100
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan	
Pembelian harta tanah, loji dan peralatan	(68,100)
Penggunaan tunai bersih dalam aktiviti pelaburan	(68,100)
Peningkatan bersih dalam tunai	0
Tunai pada awal tahun	10,000
Tunai pada akhir tahun	10,000

Nota**1. Operasi dan Aktiviti Utama Perladangan Tenusu**

Entiti XYZ ("Entiti") terlibat dalam pengeluaran susu. Pada 31 Disember 20X8, Entiti memiliki 419 lembu yang dapat menghasilkan susu (aset penghasil biologi matang) dan 137 lembu betina yang diternak untuk menghasilkan susu pada masa hadapan (aset penghasil biologi tidak matang). Entiti menghasilkan 157,584kg susu dengan nilai saksama tolak kos untuk menjual sebanyak RM518,240 (nilai saksama keluaran pertanian ini ditentukan pada masa memerah susu) bagi tahun berakhir 31 Disember 20X8. Entiti tidak memiliki sebarang aset biologi guna habis.

2. Dasar Perakaunan*Ternakan dan susu*

Ternakan diukur pada nilai saksama tolak kos untuk menjual. Nilai saksama ternakan ditentukan berdasarkan harga pasaran ternakan dengan umur, baka, dan merit genetik yang sama. Pada mulanya susu diukur pada nilai saksamanya tolak kos untuk menjual pada masa memerah susu. Nilai saksama susu ditentukan berdasarkan harga pasaran di kawasan setempat.

---

² Penyata aliran tunai ini melaporkan aliran tunai daripada aktiviti operasi dengan menggunakan kaedah langsung. Seksyen 9, "Penyata Aliran Tunai" menghendaki supaya entiti melaporkan aliran tunai daripada aktiviti operasi dengan menggunakan sama ada kaedah langsung atau kaedah tidak langsung. Seksyen 9 menggalakkan penggunaan kaedah langsung.

3. Aset biologi

	20X8
	RM
Penyesuaian Amaun Bawaan bagi Ternakan Susu	
Amaun bawaan pada 1 Januari 20X8	459,570
Peningkatan disebabkan oleh pembelian	26,250
Laba yang terhasil daripada perubahan dalam nilai saksama tolak kos untuk menjual disebabkan oleh perubahan fizikal ³	15,350
Laba yang terhasil daripada perubahan dalam nilai saksama tolak kos untuk menjual disebabkan oleh perubahan harga ⁴	24,580
Pengurangan disebabkan oleh jualan	(100,700)
Amaun bawaan pada 31 Disember 20X8	425,050

4. Strategi Pengurusan Risiko Kewangan

Entiti terdedah kepada risiko kewangan yang berpunca daripada perubahan dalam harga susu. Entiti tidak menjangkakan bahawa harga susu akan berkurangan dengan ketara pada masa akan datang, dan oleh itu, tidak mengikat kontrak derivatif atau kontrak lain untuk menguruskan risiko penurunan harga susu. Entiti menyemak semula prospek untuk harga susu secara tetap dalam mempertimbangkan keperluan bagi pengurusan risiko kewangan yang aktif.

---

³ Pengasingan peningkatan dalam nilai saksama tolak kos untuk menjual antara bahagian yang dianggap berpunca daripada perubahan fizikal dengan bahagian yang dianggap berpunca daripada perubahan harga digalakkan tetapi tidak dikehendaki oleh Piawaian ini.

⁴ Lihat Nota kaki 3.

Contoh 2

Perubahan Fizikal dan Perubahan Harga

Contoh berikut menunjukkan cara untuk mengasingkan perubahan fizikal dan perubahan harga. Pengasingan perubahan dalam nilai saksama tolak kos untuk menjual antara bahagian yang dianggap berpunca daripada perubahan fizikal dengan bahagian yang dianggap berpunca daripada perubahan harga digalakkan tetapi tidak dikehendaki oleh Piawaian ini.

Sekumpulan sepuluh ekor haiwan berumur 2 tahun telah dipelihara pada 1 Januari 20X8. Seekor haiwan berumur 2.5 tahun telah dibeli pada 1 Julai 20X8 dengan harga RM108, dan seekor haiwan dilahirkan pada 1 Julai 20X8. Tidak ada haiwan yang dijual atau dilupuskan dalam tempoh tersebut. Nilai saksama setiap unit tolak kos untuk menjual adalah seperti yang berikut:

	RM	RM
Haiwan berumur 2 tahun pada 1 Januari 20X8	100	
Haiwan baru lahir pada 1 Julai 20X8	70	
Haiwan berumur 2.5 tahun pada 1 Julai 20X8	108	
Haiwan baru lahir pada 31 Disember 20X8	72	
Haiwan berumur 0.5 tahun pada 31 Disember 20X8	80	
Haiwan berumur 2 tahun pada 31 Disember 20X8	105	
Haiwan berumur 2.5 tahun pada 31 Disember 20X8	111	
Haiwan berumur 3 tahun pada 31 Disember 20X8	120	
Nilai saksama tolak kos untuk menjual haiwan pada 1 Januari 20X8 (10 x 100)		1,000
Pembelian pada 1 Julai 20X8 (1 x 108)		108
Peningkatan dalam nilai saksama tolak kos jualan disebabkan oleh perubahan harga:		
10 x (105 – 100)	50	
1 x (111 – 108)	3	
1 x (72 – 70)	2	55
Peningkatan dalam nilai saksama tolak kos untuk menjual disebabkan oleh perubahan fizikal:		
10 x (120 – 105)	150	
1 x (120 – 111)	9	
1 x (80 – 72)	8	
1 x 70	70	237
Nilai saksama tolak kos untuk menjual haiwan pada 31 Disember 20X8		
11 x 120	1,320	
1 x 80	80	1,400